

Obsah

Predstavovanie	5
Úvod	7
1 Historické súvislosti vzniku modernej konšpiračnej kultúry	9
2 Teoretické a terminologické vymedzenie kľúčových pojmov	17
2.1 Konšpirácia	17
2.2 Konšpiračná teória	19
2.3 Konšpiračná viera, konšpiračné myslenie a konšpiračný teoretik.....	22
2.4 Konšpiračná logika.....	24
3 Klúčové prvky konšpiračných teórií	27
3.1 Konšpiračná skupina.....	27
3.2 Konšpirátori (sprisahanci).....	29
3.3 Konšpiračný plán.....	30
3.4 Konšpiračná manipulácia.....	33
3.5 Konšpiračný dualizmus.....	36
3.6 Konšpiračný naivizmus.....	38
3.7 Konšpiračné predvídanie	39
3.8 Konšpiračný štýl.....	41
3.9 Konšpiračná rétorika.....	43
4 Faktory prispievajúce k viere v konšpiračné teórie.....	46
4.1 Nedôvera.....	50
4.2 Nižší sociálny status.....	52
4.3 Politické faktory.....	55
5 Motívy prispievajúce k viere v konšpiračné teórie.....	60
5.1 Epistemické motívy	61
5.2 Existenciálne motívy	64
5.3 Sociálne motívy	68
6 Aspekty prispievajúce k popularite konšpiračných teórií.....	72
6.1 Konšpiračné teórie v kontexte nových médií.....	75
6.1.1 Hrozba konšpiračných teórií v kontexte nových médií	76
6.2 Vplyv sekularizácie na konšpiračné myslenie.....	79
6.3 Viera v konspirácie ako dôsledok autoritárstva v spoločnosti	81
7 Konšpiračné teórie a individuálne, vzťahové a kolektívne ja.....	86
7.1 Tri ja.....	86

KONŠPIRAČNÉ TEÓRIE. TEORETICKO-METODOLOGICKÉ VÝCHODISKÁ ICH SKÚMANIA

7.2 Individuálne motívy a konšpiračná viera	88
7.2.1 <i>Potreba brániť vlastný sebaobraz: Sebaúcta a narcizmus</i>	89
7.2.2 <i>Potreba jedinečnosti a autonómie</i>	90
7.2.3 <i>Dôsledky pre individuálne ja</i>	92
7.3 Vzťahové motívy a konšpiračná viera	93
7.3.1 <i>Potreba vzťahov: Sociálne vylúčenie</i>	93
7.3.2 <i>Dôsledky pre vzťahové ja</i>	94
7.4 Kolektívne motívy a konšpiračná viera.....	95
7.4.1 <i>Potreba brániť pozitívny vnútroskupinový imidž: Kolektívny narcizmus</i>	95
7.4.2 <i>Potreba obviňovať ostatných: Vnímaná skupinová obef</i>	96
7.4.3 <i>Dôsledky pre kolektívne ja</i>	98
7.5 Súhra medzi procesmi spájajúcimi tri ja s konšpiračnou vierou	99
8 Rast konšpiračných teórií v spoločnosti pod vplyvom pandémie koronavírusu	103
8.1 Konšpiračné teórie súvisiace s vakcináciou proti koronavírusu....	104
8.2 Konšpiračné teórie súvisiace s 5G technológiami	106
8.3 Vplyv konšpiračných teórií na úroveň dôvery vládam	109
9 Dôsledky konšpiračných teórií.....	114
9.1 Potenciálne pozitívne dôsledky konšpiračných teórií	114
9.2 Negatívne dôsledky konšpiračných teórií.....	115
9.2.1 <i>Zmeny postojov</i>	115
9.2.2 <i>Predsudky</i>	116
9.2.3 <i>Rozhodnutia súvisiace so zdravím</i>	117
9.2.4 <i>Popieranie vedy</i>	120
9.2.5 <i>Politická angažovanosť</i>	121
9.2.6 <i>Pracovná angažovanosť</i>	122
9.2.7 <i>Násilie, radikalizácia a extrémizmus</i>	123
Záver	125
Summary	129
Zoznam použitej literatúry	131
O autoroch	161
Menný register	163
Vecný register	166